

**“Olmaliq KMK” aksiyadorlik jamiyatida
xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni
ta’minlash bo‘yicha maslahat-kengashi
NIZOMI**

1-bob. Umumiy qoidalar.

1. Mazkur Nizom “Olmaliq KMK” AJda (*keyingi o‘rinlarda - OKMK yoki kombinat*) xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta’minlashga ko‘maklashish bo‘yicha maslahat-kengashning (*keyingi o‘rinlarda maslahat kengashi*) asosiy vazifalari, funksiyalari, huquq va majburiyatlari, shuningdek, faoliyatini tashkil etish tartibini belgilaydi.

2. Maslahat kengashi o‘z faoliyatini jamoatchilik asosida mehnat jamoalarida xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni yaratish, ularning mehnat huquqlarini himoya qilish, rahbarlik lavozimlariga tavsiya etish, jinsi bo‘yicha bevosita yoki bilvosita kamsitilishining oldini olishda ko‘maklashish maqsadida kombinat rahbarining buyrug‘i bilan tashkil etiladi.

3. Maslahat kengashi o‘z faoliyatini O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, “Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to‘g‘risida”, “Xotin-qizlarni tazyiq va zo‘ravonlikdan himoya qilish to‘g‘risida” qonunlari, O‘zbekiston Respublikasi ishtirokchi bo‘lgan gender tenglik va oila masalalari bo‘yicha xalqaro shartnomalar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar hamda ushbu nizom asosida amalga oshiradi.

4. Maslahat kengashi qonuniylik, xotin-qizlar va erkaklarning teng huquqligi, jinsi bo‘yicha kamsitishga yo‘l qo‘yilmasligi, insonparvarlik, vatanparvarlik ochiqlik va shaffoflik tamoyillari asosida faoliyat olib boradi.

**2-bob. Maslahat-kengashining asosiy vazifalari
va funksiyalari.**

5. Quyidagilar Maslahat kengashining asosiy vazifalari hisoblanadi:

kombinatda xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta’minlash sohasidagi davlat siyosatini amalga oshirish yuzasidan chora-tadbirlar ko‘rish;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda qonuniy manfaatlarini himoya qilish, ularning muammolarini o‘rganish va bartaraf etilishga ko‘maklashish, oilalardagi ijtimoiy-ma’naviy muhitini yaxshilash, ularning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy faolligini, huquqiy, ma’naviy, intellektual bilimlarini oshirish sohasidagi davlat dasturlarini, milliy harakatlar rejalarini va strategiyalarni ishlab chiqish hamda amalga oshirishda ishtirok etish;

OKMKda jins bo‘yicha bevosita va bilvosita kamsitishga olib kelishi mumkin bo‘lgan hollar to‘g‘risidagi statistik ma’lumotlarni va axborotni muntazam ravishda yig‘ishni hamda tahlil qilishni ta’minlash;

jismoniy va yuridik shaxslarning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarning buzilishiga doir murojaatlarini ko‘rib chiqish hamda ularni tiklash bo‘yicha choralar ko‘rishda ishtirok etish;

xotin-qizlar va erkaklarning tengligini ta‘minlash masalalari yuzasidan kadrlarning kasbiy tayyorgarligi tizimini takomillashtirishda ko‘maklashish;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta‘minlash masalalari bo‘yicha fuqarolarning madaniyat darajasini va xabardorligini oshirish yuzasidan tegishli choralar ko‘rishda ko‘maklashish;

kombinat nomidan fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlarini, nodavlat notijorat tashkilotlarini va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlarini xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta‘minlash sohasidagi davlat dasturlarini, milliy harakatlar rejalarini va strategiyalarni amalga oshirishga faol jalb qilish maqsadida ular bilan ijtimoiy sheriklikni yo‘lga qo‘yish;

xotin-qizlar va erkaklar kasbiy va oilaviy majburiyatlarni birga bajarishi, xavfsiz, qulay va munosib mehnat sharoitlarining yaratishda, shu jumladan ham onalarga, ham otalarga bola parvarishi uchun ta‘til berish orqali shart-sharoitlar yaratish bo‘yicha davlat organlari tegishli mutasaddilarga taklif va tavsiyalar berish;

kombinatning gender siyosatini amalga oshirilishini ta‘minlashga doir vaqtinchalik maxsus choralarni ishlab chiqish va amalga oshirish;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq va imkoniyatlarni ta‘minlash masalalari bo‘yicha axborot-ma‘rifiy tadbirlarni rag‘batlantirish va har tomonlama qo‘llab-quvvatlashda ishtirok etish;

qabul qilinayotgan normativ-huquqiy va boshqa ichki me‘yoriy hujjatlarni Yuridik departament tomonidan huquqiy (gender-huquqiy) ekspertizadan o‘tkazishda manzilli ishtirokini ta‘minlash;

OKMKda O‘zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi va boshqa amaldagi normativ-huquqiy hujjatlarda xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq va imkoniyatlarni ta‘minlash bo‘yicha berilgan imtiyozlarning yaratilganlik holatini o‘rganish va uning natijalari bo‘yicha taklif va tavsiyalar tayyorlash;

faoliyat jarayonini gender tenglik nuqtai nazaridan monitoring qilish va baholashda faol ishtirok etish;

ishga kirish maqsadida murojaat qilgan nomzodlar bilan o‘tkaziladigan suhbat yoki boshqa jarayonlarda ish beruvchi tomonidan gender tenglik asosida vazifa va lavozimlarga tayinlashda hamda kadrlar zaxirasini shakllantirishda ishtirok etish;

rahbarlik lavozimlariga iqtidorli, talabchan va mas‘uliyatli ayollar va erkaklar nomzodlarini tavsiya qilinishini ta‘minlash;

xodimlarning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarining buzilishiga doir murojaatlarni ko‘rib chiqishda mutasaddi tizim xodimlari bilan hamkorlikni amalga oshirish;

xodimlarning ish joyidagi zo‘ravonlikning turli shakllariga barham berish, kam ta‘minlangan, ijtimoiy muhofazaga muhtoj, imkoniyati cheklangan, nogiron erkak va xotin-qizlarga har tomonlama ko‘maklashish choralarini ko‘rish;

mehnat bozorida xotin-qizlar va erkaklar tengligini ta‘minlash, mehnat munosabatlarini to‘g‘ri yo‘lga qo‘yish, ishga joylashtirish, mehnat faoliyatini rag‘batlantirish maqsadida erkak va ayollar bandligini ta‘minlashda imkoniyatlar yaratish, kasbiy salohiyati va mehnat faolligini oshirish, kasbiy mahoratini yuksaltirib borish uchun shart-sharoitlarini yaratish, malakasini oshirishda ko‘maklashish;

bir xil lavozimlarda ishlayotgan xotin-qizlar va erkaklarga oylik ish xaqi va unga tenglashtirilgan boshqa to‘lovlar teng to‘lanishini monitoring qilish;

gender tenglikni ta‘minlash bo‘yicha boshqa vazirlik va idoralar, jamoat tashkilotlari shuningdek, o‘rnatilgan tartibda xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik qilish.

Maslahat kengashi xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni yaratish maqsadida asosiy faoliyat yo‘nalishlari sifatida qonunda taqiqlanmagan boshqa chora-tadbirlarni belgilashi hamda amalga oshirishi mumkin.

3-bob. Maslahat kengashining huquq va majburiyatlari.

6. Maslahat-kengashi asosiy vazifa va funksiyalarini bajarish uchun quyidagi huquqlarga ega:

o‘z vakolatlari doirasida davlat organidan kerakli hujjatlarni, statistik va tahliliy ma‘lumotlarni so‘rab olish va qabul qilish;

OKMK rahbariyati bilan kelishilgan holda o‘tkaziladigan yig‘ilishlar va boshqa tadbirlarda ishtirok etish;

xodimlar hamda ularning oila a‘zolarining konstitutsiyaviy huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlariga rioya etilishini o‘rganish;

xodimlarning roziligi bo‘yicha ularning ishlash va yashash shart-sharoitlari bilan tanishish;

kombinatning hududiy tarkibiy bo‘linmalari rahbarlariga Maslahat kengashi vakolatiga tegishli masalalar bo‘yicha takliflar kiritish;

kombinatning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni ta‘minlash yuzasidan davlat dasturlari, milliy harakatlar rejalari va strategiyalarini ishlab chiqishda takliflar berish;

kombinatda qabul qilinayotgan normativ-huquqiy va boshqa ichki normativ hujjatlari loyihalarini gender-huquqiy ekspertizadan o‘tkazish uchun tarkibiy bo‘linmalardan so‘rab olish;

ichki idoraviy hujjatlarni tahlil qilish orqali aniqlangan gender tengsizlikni bartaraf etish yuzasidan takliflar ishlab chiqadi va tegishli tarkibiy bo‘linmalar yoki Yuridik departamentga taqdim etish;

maslahat kengashi vakolatiga kiradigan masalalar yuzasidan vazirlik rahbariyatiga takliflar kiritish;

vazirlik tarkibiy va hududiy bo‘linmalaridan maslahat kengashi faoliyati uchun zarur bo‘lgan axborotlarni, statistika va boshqa materiallarni belgilangan tartibda olish;

zarur hollarda jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlariga vazirlik tomonidan berilgan javoblarda gender tenglik talablariga rioya qilinganligini tahlil qilish;

maslahat kengashi yig‘ilishlarida muhokama qilinadigan masalalarni yoritish bo‘yicha ommaviy axborot vositalari bilan hamkorlik qilish;

maslahat kengashiga yuklatilgan vazifalarni bajarish uchun milliy va xalqaro konferensiyalar, forumlar, seminarlar, uchrashuvlar, seminar-treninglar, davra suhbatlari va boshqa tadbirlarni tashkil etish va ularga nodavlat notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot vositalari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlarini jalb qilish, shuningdek ular bilan hamkorlikda turli tadbirlar tashkil qilish;

Maslahat kengashi o‘z faoliyatini amalga oshirishda:

vazirlik va idoralar faoliyati bilan bog‘liq qonun hujjatlarida belgilangan cheklovlarga amal qilishi;

vazirlik va idoralar hamda ularning mansabdor shaxslari faoliyat ko‘rsatishi uchun to‘sqinlik qilmasligi;

gender tenglik asosida fuqarolarning or-nomusi va qadr-qimmatini tahqirlashga, ularning shaxsiy hayotiga aralashishga yo‘l quymasligi;

faoliyatini amalga oshirish davomida olingan axborotning, agar bunday axborotni tarqatish qonun bilan cheklangan bo‘lsa, maxfiylikiga rioya qilishi shart.

Maslahat kengashining zimmasida qonun hujjatlariga muvofiq boshqa majburiyatlar va huquqlarga ham ega bo‘lishi mumkin.

7. Maslahat kengashi o‘z faoliyatini amalga oshirishda quyidagi majburiyatlarga ega:

O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlari, Oliy Majlis palatasining qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, qarorlari va farmoyishlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari, farmoyishlariga va boshqa qonun hujjatlariga hamda mazkur Nizomga amalsh qilish;

OKMKning mustaqilligi va uning ishiga aralashmaslik tamoyillariga qat‘iy rioya qilish;

Maslahat kengashi qonun hujjatlariga muvofiq mazkur yo‘nalish doirasida boshqa majburiyatlarni ham bajarishi mumkin.

4-bob. Maslahat kengashining tarkibi.

8. Maslahat kengashining tarkibiga uning raisi, rais o‘rinbosari kotib va a‘zolar kiradi. Maslahat kengashi o‘z faoliyatini jamoatchilik asosida olib boradi.

Maslahat kengashi tarkibi davlat organi xodimlari, tadbirkorlik subyektlari, fuqarolar o‘zini o‘zi boshqarish organlari, nodavlat notijorat tashkilotlari, ommaviy axborot

vositalarining vakillari va fuqarolik jamiyati boshqa institutlarining vakillaridan iborat tarkibda (9 nafargacha) shakllantiriladi.

Maslahat kengashining aʼzolari tashkilot rahbarining buyrugʻi bilan koʻngilli ravishda muayyan muddatga tarkibga kiritiladi va aʼzolikdan chiqariladi.

Maslahat kengashi raisi lavozimini bajarish (rahbarlik qilish) tashkilot rahbari oʻrinbosarlaridan birining zimmasiga yuklatiladi.

9. Maslahat kengashi raisi maslahat kengashi faoliyatiga umumiy rahbarlik qiladi hamda quyidagi vakolatlarni amalga oshiradi:

davlat organi faoliyatining tegishli sohasida xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlarini taʼminlash prinsiplariga rioya etilishini taʼminlaydi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni taʼminlash holatini tahlil qiladi, gender siyosati amalga oshirilishini taʼminlashga doir vaqtinchalik maxsus choralar qoʻllanilishining maqsadga muvofiqligini oʻrganadi hamda ularni qoʻllash toʻgʻrisida takliflar kiritadi;

jins boʻyicha bevosita yoki bilvosita kamsitishga barham berish yuzasidan axborot faoliyatini fuqarolarning oʻzini oʻzi boshqarish organlari, nodavlat notijorat tashkilotlari va fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari bilan hamkorlikda doimiy asosda amalga oshiradi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni taʼminlash sohasida gender koʻrsatkichlarini tahlil qiladi, monitoring ishlarini olib boradi;

jismoniy va yuridik shaxslarning xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni taʼminlash masalalari boʻyicha murojaatlarini koʻrib chiqadi, tahlil qiladi hamda zarur hollarda ular haqida vakolatli organlarga xabar beradi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlarni taʼminlash masalalari boʻyicha xodimlarning kasbiy darajasini oshirish choralari koʻradi;

jins boʻyicha bevosita yoki bilvosita kamsitishning namoyon boʻlish faktlarini bartaraf etish yuzasidan choralar koʻradi;

maslahat kengashi majlisini chaqirish va kun tartibini belgilash;

maslahat kengashi majlisiga raislik qilish;

maslahat kengashining ish rejasi, maslahat kengashi majlisining bayonnomasi va maslahat kengashining ish yurituviga oid boshqa hujjatlarni tasdiqlash;

maslahat kengashi qarorlarining bajarilishini nazorat qilish;

maslahat kengashi aʼzolarining ularga qoʻyilgan topshiriqlarni bajarish boʻyicha faoliyatini muvofiqlashtirish;

tashkilot rahbariyatiga maslahat kengashi tarkibiga aʼzolarini kiritish hamda uning tarkibidan chiqarish boʻyicha takliflarni taqdim etish;

qonun hujjatlari va maslahat kengashi qarorlariga muvofiq boshqa vakolatlarni ham amalga oshiradi.

10. Maslahat kengashi raisi yoʻqligida uning vakolat va vazifalarini Maslahat kengashi raisining oʻrinbosari amalga oshiradi.

11. Maslahat kengashi raisining o‘rinbosari:

maslahat kengashi raisi bo‘lmaganda maslahat-kengashi majlislariga raislik qiladi; maslahat kengashi qarorlari bajarilishini nazorat qilish ishlarini tashkil etadi.

12. Maslahat kengashi kotibi:

maslahat kengashining majlisiga kerakli hujjatlar o‘z vaqtida tayyorlanishini ta‘minlaydi;

maslahat kengashi majlisining kun tartibi bo‘yicha o‘tishini tashkil etadi;

maslahat kengashi raisi bilan majlis o‘tkazish muddati, joyi hamda taklif qilinuvchilar haqida maslahatlashadi;

maslahat kengashi a‘zolari va taklif qilingan shaxslarni majlis o‘tkazish joyi, sanasi va vaqti haqida xabardor qiladi;

maslahat kengashi qarorlarining bajarilishi monitoringini olib boradi va uning natijalarini kengash majlisida ko‘rib chiqish bo‘yicha rahbariyatiga taklif kiritadi;

maslahat kengashi bayonnomasini rasmiylashtiradi hamda tasdiqlangan bayonnomani kengash a‘zolariga va boshqa manfaatdor shaxslarga yuborilishini ta‘minlaydi;

qonun hujjatlari va maslahat kengashi qarorlariga muvofiq boshqa vakolatlarni amalga oshiradi.

13. Maslahat kengashi a‘zolari:

maslahat kengashi majlislarida ko‘riladigan masalalarni hal qilish va muhokama qilishda o‘z vakolatlarini berish huquqisiz qatnashadilar. Maslahat kengashi a‘zolari ayrim hollarda kengash majlislarida qatnasha olmagan taqdirda o‘z fikrlarini yozma tarzda maslahat kengashi kotibiga taqdim etishlari mumkin. Ko‘rsatib o‘tilgan fikrlar majlisda ko‘rib chiqiladi va ovoz berishda hisobga olinadi;

xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq va imkoniyatlarni ta‘minlash bo‘yicha davlat organi faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlar va ichki idoraviy hujjatlarni yanada takomillashtirish bo‘yicha takliflar ishlab chiqadilar;

xodimlar va ularning oila a‘zolarining huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini ta‘minlash bo‘yicha maslahat kengashiga taklif kiritadilar.

4-bob. Maslahat kengashi faoliyatini tashkil etish.

14. Maslahat kengashining faoliyati ushbu Nizom asosida amalga oshiriladi.

15. Maslahat kengashi faoliyatining asosiy masalalari maslahat kengashi majlislarida ko‘rib chiqiladi. Maslahat kengashi majlisi maslahat kengashining ish rejasi asosida har chorakda kamida bir marotaba chaqiriladi.

Maslahat kengashi raisi kengash a‘zolarining kamida uchdan bir qismining yozma murojaati asosida navbatdan tashqari majlis chaqirishi mumkin.

16. Maslahat kengashi majlisining kun tartibi loyihasi maslahat kengashi aʼzolarining takliflari va maslahat kengashi raisi topshirigʻi asosida maslahat kengashi kotibi tomonidan shakllantiriladi.

17. Maslahat kengashi majlislari uning raisi tomonidan olib boriladi. Rais ishtirok eta olmagan hollarda majlisga uning oʻrinbosari raislik qiladi.

Maslahat kengashi majlislarida tashkilot rahbari, uning oʻrinbosarlari yoki boshqa xodimlar ishtirok etishi mumkin.

18. Maslahat kengashi majlisi unga taklif qilingan shaxslarning uchdan ikki qismidan kam boʻlmagan qismi (kvorum) ishtirok etgan taqdirda qonuniy hisoblanadi.

Agar majlis olib borish uchun kvorum shakllanmasa, maslahat kengashining yangi majlis oʻtkazish sanasi eʼlon qilinadi.

19. Maslahat kengashining qarori uning majlisida qatnashayotgan aʼzolarining koʻpchilik ovozi bilan qabul qilinadi. Agar ovozlar teng kelib qolsa, maslahat kengashi raisining ovozi hal qiluvchi ahamiyatga ega boʻladi.

20. Maslahat kengashi qaror qabul qilishda masalalarni erkin muhokama qilish, ovoz berish, jamoatchilik fikrini inobatga olish, tenglik va kollegiallikka asoslanadi.

21. Maslahat kengashining har bir aʼzosi qabul qilingan qarorga oʻzining fikrlarini yozma tarzda bildirish huquqiga ega. Bunda fikrlar maslahat kengashi majlisi bayonnomasiga kiritib qoʻyiladi.

22. Maslahat kengashining qarori qabul qilingan kundan boshlab uch kun ichida davlat organi rahbariga kiritiladi.

Maslahat kengashining qarori tavsiyaviy xarakterga egadir. Agar qaror davlat organi rahbari tomonidan maʼqullanmasa, davlat organi qaror qabul qilingan kundan boshlab oʻn kundan kechikmasdan maslahat kengashiga asoslantirilgan javobini taqdim qiladi.

23. Tezkor qaror qabul qilish zarurati kelib chiqqanda, maslahat kengashining qarori kengash raisi tashabbusi bilan maslahat kengashi aʼzolari bilan maslahatlashilgan holda soʻrov yoʻli bilan qabul qilinishi mumkin.

24. Maslahat kengashi majlisida qabul qilingan qaror majlis bayonnomasi bilan rasmiylashtiriladi. Bayonnoma maslahat kengashi kotibi tomonidan imzolanadi, majlisga raislik qiluvchi tomonidan tasdiqlanadi hamda uch kun muddatda maslahat kengashi aʼzolariga va boshqa manfaatdor shaxslarga yuboriladi.

25. Maslahat kengashi kotibi kengash aʼzolari bilan birgalikda maslahat kengashi qarorlarini ijro etish yoʻllarini tizimli koʻrib chiqadi, zarur hollarda maslahat kengashi raisiga takliflar kiritadi.

6-bob. Yakunlovchi qoidalar.

26. Maslahat kengashining moddiy-texnik taʼminoti OKMK tomonidan, shuningdek, qonun hujjatlarida taqiqlanmagan boshqa manbalar hisobiga amalga oshiriladi.

27. Maslahat kengashi faoliyati ustidan nazoratni kombinat rahbariyati amalga oshiradi.